

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség készírtok visszaszállítását
 vagy megőrzését nem vállalja.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, május 3.

A váradi választás.

(—a.) Nagyvárad város mandátumát ma ugyanannak a férfinak adta 1431 szavazattöbbséggel, aki öt esztendővel ezelőtt vivta ki a város polgárságának bizalmát.

Akkori győzelme országos politikai esemény volt. Nem Barabás győzelme, hanem a régi rendszer megalapítójának váratlan és hihetetlen bukása tette azzá.

Bár ez az esemény korántsem volt előidézője az azóta bekövetkezett nagy politikai átalakulásnak, de általában úgy tekintették azt, mint a régi liberális rendszer meglepetésszerű összeomlásának kezdetét.

Az emlékezetes váradi választás hatása alatt ugyanis mintegy nehéz lidércnyomástól szabadultak fel a lelkek, s ez országszerte elementáris erővel nyilvánított meg a tavalyi választásnál, mely aztán megásta sírját a liberális rendszernek.

Barabás a váradi mandátum szárnyán nagyot nőtt azóta. Egyszerű szürke vidéki fiskálisból az ország legnagyobb, ma már abszolút többséget képező politikai pártjának alelnöke lett s az irányító politikai vezérkarában foglal előkelő helyet.

Ismeretes az a szerep, mely neki a kibontakozás nagy munkájánál jutott s amely politikai hírnevét jelentékenyen

növelte s tisztelői táborát nagyobbitotta.

Ilyen megnövekedett tekintéllyel lépett most Barabás Nagyvárad választói elé, még hozzá előnyösen megváltozott politikai helyzetben.

Bár komoly ellenjelöltje nem is volt, választói mégis oly impozáns számban járultak az urna elé, hogy a ragaszkodásnak ez a megnyilatkozása méltó elégtételt nyújt neki a tavalyi refuseért.

Tartunk tőle, hogy ez a választás csakis ennek — elégtételnek marad; a mandátumot pedig nem fogadja el Barabás, kinek megint módjában van választani több mandátum között.

Erre azonban ne gondoljunk most, ne rontsuk el a lelkesült választók örömet — újabb választástól való félelemmel.

*

A váradi választás lefolyásáról tudósítunk a következő:

Impozáns mederben, de nyugodtan folyt le tegnap Nagyváradon a képviselőválasztás. A legcsekélyebb zavaró incidens nélkül.

Előre reméltük, hogy semmi kellemetlenebb dolog nem fog történni, de ezuttal még azoknak a kisebb, minden veszedelem nélküli torzalkodásoknak sem volt nyoma.

A polgárság higgadtan, méltóságteljesen sen gyakorolta politikai jogát. Igaz, hogy a biztos eredményt előre látva, pár óra alatt is keresztül eshettünk volna a választási izgalmon.

*

Ily remek megtekintésének elmulasztása az emberre nézve az élet fenséges részének elveszése.

Bár külföldön utazó s nyaraló magyarok száma évenként ezekre megy, a hazai csoda szépségű helyeket szórványosan látogatjuk; e barlangot is mindez ideig a napló szerint csupán 245-en nézték meg, jóllehet könnyen juthatni hozzá s az Erdélyi Kárpát Egyesület gondoskodása és áldozatkészsége folytán minden kényelem rendelkezésünkre áll. A mellőzés okát az érdeklődés csekélyiségében s a körülményekre nézve a közönség tájékozatlanságában találhatjuk. Némi ismertetésben óhajtunk a közönség érdeklődését felkelteni. Megérdemli e barlang és környéke, hogy ismételve szóljunk róla.

*

Aki a révi Zichy-cseppkőbarlangot megte-

A gyülekezés.

Reggel 8 órakor megelénkült a Szent László-tér. A város különböző részeiből lelkesült csoportok gyülekeztek lobogó zászlókkal a függetlenségi pártkör helyisége elé, ahonnan impozáns menetben vonultak a Sas Kossuth-utcai kapuja elé. A Barabás nevével ellátott lobogók telve volt virággal, koszorúval.

A szocialista párt veres lobogók alatt alig pár száz főből álló csapattal vonult fel s helyet foglaltak a Sas Szent László-téri főkapujával szemben.

Már itt az igazsághoz hiven koncedálnunk kell, hogy a rendőrség adaadó buzgalmat fejtett ki a rend megóvása körül reggeltől a választások végéig. Erős munka volt, ha tekintetbe vesszük, hogy Kossuth-utcán, éppen a függetlenségipárt tömegén keresztül egész napon át akadálytalanul közlekedett a villamos vonat anélkül, hogy a legkisebb szerencsétlenség előfordult volna. Ennek megakadályozása főgondja volt a rendőrségnek.

A gyalog katonaság egyrésze a piac közepén táborozott s a Sástól a tér középutjáig kordon volt felállítva. A huszárság pedig a városháza előtt volt készenlétben.

A szavazás megnyitása.

Reggel fél kilenc óra tájban Mezey Mihály választási elnök megnyitotta a választást.

Az első szavazatszedő küldöttség elnöke: Mezey Mihály, helyettes elnök dr. Stokker József; — a második szavazatszedő küldöttség elnöke és helyettes választási elnök Sulyok István.

Bizalmi térfiak voltak: a függetlenségipárt részéről: az I. küldöttségnél Mihály Adolf és Weisz Károly; a II-ik küldöttségnél Fröhlich János és Vicsay István; a szocialistapárt részéről az I. küldöttségnél Steiner Sándor és Bokay Sándor; a II-ik küldöttségnél Sichermann Mór utj. Pelle János.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Révi barlang.

Írta: Gersány János.

Az isteni alkotások remekait ha csodálni s a természet ébresztette gyönyörökben elmerülni óhajtunk, százszor és százszor ismételtük, hogy e végett szükségtelen a magyarnak külföldi hosszú utak fáradaimait elszervezni s pénzt idegenben hagyni. Magyarország különböző tájai, fenséges, regényes s elragadó képeivel bilincselik le mindenfelé a természet szépségeit kereső utast és kutatót s bámolatba vonják a külföldiek aesthetikai vágyait.

Az ezredéves isteni alkotások ily remekei közt méltán foglal helyet a nemrégiben felfedezett révi Zichy-cseppkőbarlang az alatta körben simuló Kőrös-völgyével.

kinteni óhajtja nagyvárad—kolozsvári vonalon kell utaznia. Ha Nagyváradról indulunk Mezőtelegd s Élesden át menve, a Révi órháznál szállunk le, (1 $\frac{1}{2}$ óra ut vonaton, ez közelebb van jóval a barlanghoz, mint Rév, míg ennél az az előny, hogy itt több vonat áll meg) hol a barlang első felledezője, Handl Károly, barlangondnok-pályafelügyelőnél kapunk belépő jegyet és vezetőt 1 korona lefizetése mellett. Innen kellemes változatos utakon sétálunk a sebes Kőrös jobb, majd bal partján gyönyörködve a hegy-völgy változatok sziklás-erdős remekeiken. Háromféle uton mehetünk. A vasut mentén alaguton keresztül s a Kőrösön átszökkenve, vagy az alsó turista uton; mindkettő $\frac{3}{4}$ órai séta; nagy pedig a felső turista uton 1 $\frac{1}{4}$ órai séta remek kilátással, utközben vannak a Devence és a Kecse barlangok. A csekély fáradságot megéri utunk.

Utközben látjuk s a vasut mentén menet

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testnedv, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára évenként 4—6 korona.

Már előzőleg két jelöltet ajánlottak. A függetlenségi párt dr. *Barabás Bélát*, a szocialista párt *Bokányi Dezsőt*. Ez utóbbit Balogh Zsigmond ács, Stern S. Endre kefekötő, *Jancsó Károly* vármegyei tb. főjegyző, dr. *Weinstock* Armin orvos, Reimann József kádármester, Abraham Manó magántisztviselő, dr. *Friedländer* Sámuel ügyvéd, *Ullmann Sándor* az orth. izr. hitközség elnöke, Breitner József ügynök, *Mitteiler* Ede szabó és *Rendes Szidor* kávéskészítők ajánlottak.

Kilencz órakor kezdődött a szavazás. Az első küldöttségnek Olasz, a másodiknak Ujváros választói kezdtek a voksok leadását.

Mezey Mihály kezébe az első szavazatot *Szokoly* Tamás adta le *Barabás Bélára*, utána mindjárt *Stokker József*, míg a II-ik küldöttségnek *Beczkay* Lajosé volt az első szavazat, szintén *Barabás Bélára*.

Egy teljes óráig mindkét küldöttség előtt csupán *Barabás Béla* kapott szavazatot. Tíz óra körül adta le dr. *Berkovits Ferencz* az első szavazatot *Bokányira* a II-ik küldöttség előtt. Rövid időközben még öt szavazatot kapott itt *Bokányi*, míg Olasziban déli egy óráig csak *Barabásra* esett szavazat.

A postaigazgatóság s más hivatalok testületileg vonultak az urna elé s mind *Barabásra* szavazott, ami növelte a lelkesedést.

A leadott szavazatok déli 12 órakor a következők voltak:

Az első küldöttségnek:

Barabás	502
Bokányi	—

A II-ik küldöttségnek:

Barabás	364
Bokányi	6

Háromnegyed 1 órakor az ezredik szavazó adta le voksát.

Egy órakor:

Barabás	990
Bokányi	24

Ez időben szavaztak le a törvényszék és a tábla több bíróját és tisztviselőjét. Ekkor már az Olasz kerületből is került több *Bokányi*-párti szavazó.

Délután 3 órakor a szavazatok aránya a két küldöttség előtt a következő:

Barabás	1274
Bokányi	78

A függetlenségi táborban a lelkesedés nőtton. Az volt a célja, hogy ha már végig kell harcolni a küzdelmet, az eredmény minél fényesebb legyen. Amíg a II-ik küldöttségnek

már csak gyéren jelentkeztek a választók, az I. küldöttség előtt még tömegesen várták a szavazók, míg rájuk kerül a sor.

Délután fél 5 órakor az elnök kitűzte a zárórát.

Ekkor a szavazatok állása a következő volt:

Barabás	1486
Bokányi	89

Fél 6 órakor az elnök bezárta a választást s összegezték az eredményt, amely a következő:

Az első küldöttségnek:

Barabás Béla	920
Bokányi Dezső	28

A második küldöttségnek:

Barabás Béla	604
Bokányi Dezső	64

Összesen:

Barabás Béla	1524
Bokányi Dezső	92

Tehát összesen leadtak 1616 szavazatot.

Az eredmény kihirdetése.

Mezey Mihály, aki a választást ezuttal is az ő nála megszokott tapintattal és buzgalommal vezette, fél 6 óra után kihirdette az eredményt, talpraesett, szép beszédben. Ugy látja, hogy a város polgársága helyesli és magáévá tette a 48-as eszméket, mert ez által hiszi Magyarország boldogulását. Adja Isten, hogy úgy is legyen. Már több alkalommal vezette Nagyvárad polgárságának választási küzdelmét, de ily higgadt, komoly magatartást nem tapasztalt, mint most.

Szokoly Tamás meleg szívből mond köszönetet a polgárság nevében *Mezey Mihály* választási elnöknek, aki oly páratlan tapintattal, tudással, buzgalommal vezette a választást.

A közönség lelkesen éltette úgy *Barabás Bélát*, mint *Mezey Mihályt* s teljes csendben és rendben eloszlott.

A választás befejeztével *Szokoly* Tamás, a függetlenségi párt elnöke úgy *Kossuth Ferencz*-et, mint *Barabás Béla* drt táviratban üdvözölte s tudatta az eredményt.

*Kossuth Ferencz*hez a következő táviratot intézte:

Kossuth Ferencz

Budapest,

Függetlenségi pártkör.

Barabás 1524 szavazattal Nagyvárad város országgyűlési képviselőjévé választatott.

Hazaftas üdvözléssel:

Szokoly,
pártelnök.

Dr. *Barabás Bélát* pedig a következő távirattal értesítette:

Barabás Béla országgyűlési képviselő

Budapest,

Függetlenségi pártkör.

1524 szóval 93 szó ellenében győztél, a hatás óriási, a polgárság lelkesen ünnepel.

Hived:

Szokoly,
pártelnök.

Érdekesnek tartjuk leadni azok névsorát, akik *Bokányi Dezsőre* adták le szavazatukat:

dr. *Berkovits Ferencz*
dr. *Weinstock Armin*
Gábel Jakab
dr. *Sarkadi Lajos*
Schercz Károly
dr. *Friedländer Samu*
Szántó Mór
Klein Ignác
Rosner Jakab
dr. *Ehrlich Ignác*
Balasa Bálint
ifj. *Klein Lázár*
dr. *Ágoston Péter*
Rendes Szidor
Weisz Izidor
Kepes Elek
dr. *Weiszberger Lipót*
Rosenberg József
Vass István
Steinbach Mór
Wittman Sándor
Schwarz Antal
Rafael könyvvezető
Amigó Mór
Lakatos J. József
Róth Sándor
Blau Sándor
Leitner Márton
Goldstein Lajos
Benedek Mór

Klein Albert
Müller Abraham
Rippner Mihály
Reimann József
Spitzer Izsó
Tóth József
dr. *Lázár Aurél*
Jancsó Károly
dr. *Buna János*
Szarka Sándor
Wei zlovits Emil
Mitteiler Ede
Markovits Vilmos
Kajári Ö
Róth A. Gyula
Berger Lajos
Lichtmann F.
Sichermann Armin
Abraham Mór
Reichenberger Ferencz
Groszmann Fülöp
Edelmann Adolf
Stern Endre
Weisz Vilmos
Fischer Sámuel
Grün Salamon
Klein Ignác
Leitner Lázár
Breitner József
Erdős Mór

vagy visszajövet érithetjük a barlanghoz nem messze levő Tündérvárat, mely kockakövekből van kirakva s egy hatalmas sziklafalhoz oldalt 10—12 méternyi magasságban a Körös jobb partján majdnem észrevétlenül odasimulva három ablakszerű nyílással. A Tündérvárba feljutni a szika rejtett belsejéből kötélhágcsón vagy pedig ügyes kuszással lábbeli nélkül lehet. Az oláh fáma azt tartja róla, hogy a régi lovagvilágban egy itju herceg itt készített kényelmes lakást és rejtéket megszöktetett kedvesével egy hercegleánnyal.

Elérve a Magura sziklatömeg elé, átellenben élénk táru a bennünket körülélő elbájoló regényes vizesési völgy s a sziklafalak a Sebes-Körösbe szeliden alázuhogó Máv-esés. Ez a barlangból kiömlő kristálytisza patakocska elvezet bennünket a 40—50 lépésnyire rejlő barlanghoz.

A patak kiszökéséhez érve szemünk elé tűnik erősen felmagasló sziklarétegek közt a barlang terjedelmes homlokzata s megállva keressük, hol nyílik a bejárat. Alig teszük néhány lépést, egy széles, alacsony nyílású üreg tátong elénk azonnal megjelenő cseppkő-nyulányival csalogatva bennünket befelé. A vezető acetylen lámpával s a látogatók kezükben gertyával belépve, 3—4 méternyi magas, csucsives menyezett, cseppkődiszitményekkel ékesített termében találják magukat. A bejárat felé visz-

szafordulva mindjárt előttünk diszlik egy pajzán művésziességgel alakult szobor-részlet, az ugynevezett: Amerikai nagynéni címere. Hozzá van csatolva a nem kevésbé megfelelően nevezetű amerikai nagybácsi feje.

Balra teljes magasságban áll előttünk egy kődfátyolba burkolt női alak, szelid gyermekarcokat tartva. Kissé beljebb, mint valami hatalmas szörnyeteg nyulik le a boltozatról egy hosszú farku sárga csikkokkal tarkított nagy Oroszlánbőr. Beljebb a menyezeten diszkekkel ellátva a Magyar korona hosszú paláttal. Majd egy hatalmas mesebeli sárkány fekszik a falazaton. Jobbról egy nagy elefántfej bámul le a kifelé törekvő csobogó patakba, hosszú ormánnyal.

Ezután a boltozat 6—8 méternyi magasságra emelkedik, majd beljebb menve 3 méternyi magasságu kapu alakulással ismét leereszkedik, honnan a barlang egyik mellék menetéhez 58 lépcsőn felsétálva lehet eljutni. A felmenetelnél balra látjuk a Kálvária csoportozatot, majd tovább kápolna készítményt, hófehér, vörös, barna és szürke függőnyetekkel s különféle diszletekkel. Majd ember nagyságu alakok, kisebb szobrocskák s leereszkedő különböző színű drapériák váltakoznak. Ezután egy óriási szárny különféle rajzolatokkal körülvéve. Beljebb haladva, lépcsőzeten kell lemenni a patak mentén levő főágba, hol cseppkőképződmé-

nyekkel diszesen rakott tágas csarnok fogad bennünket. Itt az ábrándosan hömpölygő patak felé hajolva találunk egy óriási Lótuszt, azután a gyémánként tündöklő Mohamed szakálát. Egy újabb teremben előttünk áll a Hentes üzlet leelőg izlésesen vékonyra vágott paprikás szalonákkal, felragatott szalámik és párizsival, csupán szeletelésre várnak; továbbá magas cseppkő-oszlop gyönyörű fehér angyalszárnyakkal. Beljebb van Szűz Mária alakja karján a kis Jézussal, majd a Megváltó a keresztben függve. Tovább haladva egy óriási Bükkfagombba, majd a fejtel lenyúló Óriási kigyó s jobbról oldalt hófehér cseppkőfordrok láthatók. Beljebb menve 5—6 méternyi átmérőjű különböző diszkekkel ékesített cseppkőcsarnok rejlik a bal oldal sötét mélyében, alja jókora medenczét alkot, melyben a kifelé igyekvő patak vize csilámlik világítás mellett, oldalról többféle színben dusan csipkézett hófehér függőnyetekkel fedett öltöző kabinet, berendezéssel — ez a Perzefone fürdő. Ezután jön a terjedelmes Dohányszárító pajta, a leggyönyörűbb rózsaszínben és sárgásbarnába játszó nagy mennyiségben feltűzött dohánylevelekkel. Ennek közelében az alapon nyugszik egy 2—3 méternyi átmérőjű teljes gömbölydedséggel bíró nagy földgömb. Egy keskenyebb alaguton áthaladva a barlangnak legromantikusabb része vár reánk. (Vége köv.)

Spitzer Ábrahám
Trebics Fülöp
Grünberger Bernát
Papp János
Sonnenwirth Henrik
dr Mandel Viktor
Sternberg Salamon
Szabó Géza
Grünberger Jakab
Ullmann Ignác
Katz Adolf
Szabó Ármán
Schönberger Márk
dr Ardelean Jusztin
Hanga Pál

Moskovits Farkas
Heller Adolf
Erdélyi Imre
Biró Benjamin
Harsányi Károly
Friedländer Hermann
Pati Vazul
Szabó Károly
Wasserstrom Adolf
Klein Mór
Horváth Mór
Kenyeres Jónás
Herskovits Sándor
Kálmán Sándor
dr Erdős Adolf.

Reiner főherceg penzióban. Bécsből jelentik: Reiner királyi herceg lemondott az osztrák Landwehr főparancsnoki állásáról. A király ebből az alkalomból nagyon meleg kéziratot intézett hozzá, melyben érdemeit méltányolja. A Landwehr ideiglenes főparancsnokává Raumann Oszkár taborszernagyot nevezte ki a király.

Az osztrák kormányválság. A W. Z. osztrák hivatalos lap tegnapi száma, mint már jeleztük, az osztrák kormánykrisist érintő uralkodói kéziratokat közöl. Az első Gautsch báró lelépő osztrák miniszterelnök fölmentését foglalja magában rendkívül kegyes, meleg formában. A második Byland-Rheidt gróf osztrák belügyminiszter fölmentéséről szól. Ezt a két kéziratot Gautsch ellenjegyezte. Végül a harmadik az új miniszterelnök ellenjegyzésével Hohenlohe-Schillingsfürst herceg kinevezése osztrák miniszterelnökké.

Ő Felsége tegnap kihallgatáson fogadta Gautsch bárót, kinek aláírásával ellátott értékes keretű képét ajándékozta.

Bécsből Prágába érkezett hírek szerint a cseh parlamenti körök meg vannak győződve, hogy Hohenlohe herceg miniszterelnöknek első dolga lesz a képviselőház feloszlátása és új választás kiírása.

A horvát választások. Zágrábból jelentik: Az ügyészség elkoboztatta mindazokat a lapokat, melyek Wekerle miniszterelnöknek azt a kijelentését közölték, hogy az összes hivatalnokok a választásnál meggyőződésük szerint szavazhatnak. Az ügyészeknek ezzel az elkobzással az volt a célja, hogy a hivatalnokok ne nyerjenek tudomást a miniszterelnök nyilatkozatáról. Az ügyészség eljárása óriási izgatottságot kelt.

Az új helyzet.

A békésmegyei installáció.

Gyuláról jelenti tudósítónk tegnapi kelettel: Fábry Sándor drt, Békésvármegye új főispánját ma, május 3-án iktatták be hivatalába. Az ünnepség már május 2-án, szerdán este megkezdődött. Az installáció előestéjén a város polgársága impozáns fáklyásmenetet rendezett. A polgárság élén Bucskó Korjolan dr városi helyettes-polgármester üdvözölte az új főispánt, aki bensőségteljes, szíves szavakkal köszönte meg a kedves, meglepetésszerű óvációt. A szépen sikerült esti ünnepségnek aztán hamarosan végét vetette a hirtelenül jött eső. Csütörtökön reggel kilenc órákor az installáló diszközgyűlést megelőzőleg a katolikus nagytemplomban Veni Sancte volt, amelyen a megyebizottsági tagok a vármegye érdemes tisztikarával csaknem kivétel nélkül részt vettek.

A reformátusok templomában is volt később istentisztelet. Az Isten nevébe helyezett kezdet a keresztény közönség körében láthatólag jó hatást keltett.

Tíz órákor kezdődött az installáló közgyűlés, amelyet Dániel Sándor főjegyző nyitott meg. Felolvastatta a miniszteri leiratot s indítványozta, hogy küldöttség menjen az új főispánért.

Mikor aztán csakhamar a küldöttség élén a közgyűlési terembe lépett Fábry dr főispán kiterő tapssal, viharos éljennel fogadták.

A karzatról, amelyet diszes hölgyközönség foglalt el, örömmel hullott a virág. Az ünnepi aktus sulypontja most következett. Fábry főispán Dániel főjegyző kezébe letette az esküt. A közönségen meghatottság s a hazafias érzés melegsége hullámzott végig. Festői jelenet következett ezután. A beiktatás ősi magyar regulája szerint Lukács Endre, Seiler Elek, Wieland Sándor, Ambrus Sándor főszolgabírák székében fölemelték az új főispánt, amivel megtörtént a tulajdonképpeni installáció. Berthóty István dr tiszteletbeli főjegyző a tisztikar üdvözlését tolmácsolta takaros kis beszédben, mire a főispán hivatalos székfoglaló beszéde következett.

Szível-lélekkel a becsületes új rend emberének vallotta magát. Örömet fejezte ki a törvényes helyzet, az alkotmányos élet helyreállításán. Minden cselekvésében a törvény lesz irányadója.

Rokonszenves formában tért ki arra a körülményre, hogy Békésmegyében nőtt föl, a vármegyei közigazgatás szolgálatában töltötte élte munkássága javát. Ismeri a vármegye közéleti viszonyait, tudja a bajokat és sebeket is s éppen azért, amint eddig minden erejét és tehetségét a megyének szentelte, új állásában csak fokozódott energiával fog minden téren a megye jólétében közreműködni.

Még a törvényhatósági bizottsági tagok nevében Dobby Lajos szólott, mire a főispán röviden felelt és a közönség lelkes éljenzése közt bezárta a közgyűlést.

Gyűlés után tisztelgő küldöttségek járultak a főispán elé, rendkívül nagy számmal. A szomszédos törvényhatóságok sorából Aradmegye és város valamint Jásznagykunszolnok képviselték magukat. Békésmegye valamint Gyula testületei és intézményei imponáló sokaságban mentek el tisztelgésre. Közöttük az első sorokban a gyulai katolikus lelkészkedő papság, valamint a gyulai római katolikus főgimnázium tanárkara.

Déli 1 órákor 300 terítékű banket volt a Komló-étteremben.

Új főispán.

A király a belügyminiszter előterjesztésére Fernbach Károly volt országgyűlési képviselőt Bács-Bodrogvármegye és Zombor szabad királyi város főispánjává kinevezte.

Képviselőválasztások.

A főváros küzdelme.

Budapest székesfőváros mind a kilencz kerületében tegnap indult meg a választási harc az urnák előtt. A III., IV., VI., IX—X kerület mindjárt a választási aktus megkezdésekor, az I., II. kerület a délutáni órákban egyhangú mandátumot adott. Az V., VII., VIII.

kerületben késhegyik menő küzdelem folyik. Az Erásébetvárosban valószínűnek tetszik Barabás győzelme. A Lipótvárosban még csak kombinálni sem lehetett tegnap esti 9 órákor. A Józsefvárosban Maday és Nagy között pótválasztás lesz.

Tudósításunk a következő:

I. kerület.

Jelöltek: Szabeny Antal (f.) és Kasics Péter (f.). Kasics csak a legutolsó időben lépett föl. Választási elnök: Rónay Károly királyi közjegyző. A választási eljárás megkezdése után Szabeny állandóan tulnyomó többséggel vezetett.

Délelőtt fél 12 órákor:

Szabeny	604
Kasics	85

Délután fél 3 órákor:

Szabeny	1016
Kasics	138

Kasics ezután belátva jelöltsége czéltalan voltát, visszalépett.

Szabeny Antal lett a kerület képviselője. A kerületet eddig Falk Miksa képviselte. Elhódították a szabadelpvüparttól a függetlenségi párt javára.

II. kerület.

Németh Imrével (f.), a kerület volt képviselőjével szemben föllépett régi ellentele Lendl Adolf, aki eddig ujpárti volt, most pedig 67-es demokrata.

Fél 12 órákor:

Németh	442
Lendl	74

Délután fél 5 órákor:

Németh	910
Lendl	126

5 órákor Lendl visszalépett, mire Németh Imrét kiáltották ki a kerület képviselőjévé.

III. kerület.

Keszits Antal (f.) egyhangulag. A kerületet megelőzőleg a haladópartti Vörös László képviselte.

IV. kerület.

Polónyi Géza igazságügyminiszter egyhangulag. Tisza István gróf kerülete volt, a függetlenségi párt elhódította. Polónyihoz deputáció ment.

Az igazságügyminiszter, aki most gyöngéledik, fölkelte betegágyából s a mandátumhoz küldöttségnek ezeket telelte:

Tisztában vagyok vele, hogy a megtiszteltetés messze túlhaladja az én egyéniségemet. Az idők kifolyása az én megbízatásom. Azért kaptam a mandátumot, mert részt tulajdonitanak nekem az alkotmányvédelemből és a békéből. Utmutatónak tartom ezt a béke fejlesztésére, a gazdasági zsilipek megnyitására a főváros és a haza számára, Becsületes törekvésem lesz a király hű alattvalójának, nemzetem hű fiának, a főváros polgárának maradnom. A választók bizalmát betegségem miatt most nem köszönhetem meg, azt a munka, szorgalom és becsület tanyáján, csak a Saskörben fogom megköszönni. Arról meg fogtok győződni, hogy holtomig ennek a körnek hű embere, nektek bű barátotok maradok.

V. kerület.

A Lipótvárosban nagyon kiélesedett a harc. Jelöltek a börzebuzakirály Sándor Pál, most pártönkivüli és Kreutzer Lipót (f). Választási elnök Unger Alajos volt függetlenségi képviselő.

Az élet kezdettől fogva rendkívül mozgalmasság. — A szavazás a Vigadó földszinti helyiségében történik. Kezdi a Sándor-párt; mindkét párt huszas turnusokban szavaz.

Arány: fél 10 órakor Kreutzer 15, Sándor 18. Délelőtt 11 órakor Kreutzer 196, Sándor 216.

Negyed 12 órakor:

Kreutzer	214
Sándor	240

Még reggel 9 órakor megjelent Rudnay Béla és Sándorra leszavazott. Erre a Kreutzer-pártiak fekete-sárga plakátokat csináltak és ezen hívták fel a választók figyelmét Sándor barátaira.

Károlyi István gróf délelőtt fél 12 órakor lelkesítő beszédet tartott a függetlenségi jelölt érdekében. Károlyi különben nem választója a kerületnek. Kreutzer Lipótra szavazott le Günther Antal igazságügyminiszteri államtitkár is.

Esti 9 órakor a szavazatok állása mindkét pártnál egyforma.

Kreutzer	1400
Sándor	1400

Még mindkét párt igen erős és bőven bírja vokssal. A végeredmény előre nem látható. Reggel előtt a küzdelemnek nem lesz vége.

Éjféltkor:

Sándor	1771
Kreutzer	1746.

VI. kerület.

A demokrata Várossy Vilmos, aki ugyan csak sokat küzdött a tavalyi választásnál, most egyhangulag megszerezte a mandátumot.

VII. kerület.

A küzdelem rendkívül heves. Barabás Béla áll szemben Márkus József volt főpolgármesterrel, aki most alkotmánypárti.

A szavazás a Wesselényi-utcai polgáriiskolában folyik. A Barabás-párt az Almásytérről zeneszóval vonul föl. Barabás ajánlólevelét 29, Márkusét 12 választó írta alá.

Szavazatok állása: 11 órakor Barabás 273 Márkus 273. Fél 12 órakor Barabás 377. Márkus 377. D. u. 2 órakor azonban már látni lehetett, hogy Barabás pártja tömöttebb oszlopban vonul előre. Százasturmusok mellett az eredmény délután 2 órakor:

Barabás	650
Márkus	637

Márkus pártja a százasturmusot egykor már nem tudta beszolgáltatni. Délután 5 órakor Barabás jelentékenyen előre nyomul. A helyzet ez:

Barabás	1222
Márkus	1168

Esti 7 órakor:

Barabás	1604
Márkus	1512

8 órakor:

Barabás	1845
Márkus	1693

9 órakor:

Barabás	2050
Márkus	1900

A választás csak ma délelőtt végződik. Barabás győzelme valószínű. Annyival is inkább, miután a vasutasok is részavaznak.

Szterényi államtitkár, Halmos János Márkusra szavaztak. Barabás megjelent táborában s beszédet intézett a választókhoz. Ugyanigy Károlyi István gróf is.

Éjféltkor:

Barabás	2808
Márkus	2276

Márkus ezt a differenciát előreláthatólag már nem tudja behozni. Küzdelem erős. A szavazás még nagyon sokáig eltart.

VIII. kerület.

Rendkívüli nagy a kavargás. Egyszerre négy függetlenségi jelölt küzd a mandátumért. Madary Gábor, Nagy Dezső dr, Havass Dezső és Horváth Jenő.

10 órakor:

Madary	99
Nagy	81
Havass	70
Horváth	72

Madary egy szavazóját hordágyon hozták betegágyából. Lengyel Zoltán is Madaryra szavazott.

A Horvát-párt egyik kortesére, miután hangosan beszélgetett az egyik bizalmi tőrival, rászólt a választási elnök:

— Mit keres maga ott?

— Én mozgalmi férfi vagyok — jelentette ki nagy derűség közben az atyafi.

— Ilyet nem ismerek — válaszolt a választási elnök. Távozzék, mert kivezettem.

11 órakor:

Madary	179
Nagy	162
Havass	143
Horváth	128

Este fél 9 órakor:

Madary	1080
Nagy	1058
Havas	1006
Horváth	840

Madary és Nagy közt előreláthatólag pót választás lesz.

Éjféltkor:

Madary	1333
Nagy	1289
Havass	1199
Morváth	992

IX.—X. kerület.

Ballagi Aladár dr volt függetlenségi képviselőt egyhangulag újra képviselővé választották.

Képviselőválasztás az országban.**Befejezett választás.**

Bethlen: Bethlen Ádám gróf (f) 500 szótöbbséggel (uj). (A szabadelpárttól elhódítva.)
Magyarláros: Teleky Géza gr (a.)
Magyarcséke: Korda Andor (f.) 1423,
Zigre 486, Inger 193. Választás vége hajnali 3 órakor.

Nagyilonda: Mihályi Tivadar
Vágújhely: Markhot Aladár (a.) (A szabadelpárttól elhódítva.)

Képviselők.

Giesswein Sándor (népp.) Magyaróvár, egyhangulag.

Károlyi István gr. (f.), Nagykároly.

Korda Andor (f.), Magyarcséke.

Földes Béla (f.), Nagybánya.

Luby Béla (f.), Csenger.

Luby Géza (f.), Fehérgyarmat.

Szunyogh Mihály (f.), Mátészalka.

Vlár Aurél, Szászváros (nz.). Egyhangulag.

Szentiványi Gábor, Vajdahunyad (f.), egyhangulag.

Thoroczkay Miklós gr. (f.), Déva.

Bethlen Ádám gróf (f.) Bethlen.

Markhot Aladár (a.) Vágújhely.

Mihályi Tivadar (nz.) Nagyilonda.

Teleky Géza gr. Magyarláros.

Damján Vazul (nz.) Körösbánya.

Schmidt Károly (nz.) Vidombák.

Pilisy István (f.) Krassó.

Felfüggesztett választások.

Verbón a választást be kellett szüntetni, mert szavazás közben a szavazati jegyzőkönyvet ellopták. — Dobrán a főlizgatott románosság a katonaságot inzultálta. Sortűz alatt több ember meghalt, mások megsebesültek.

Mérleg.

Függetlenségi 237, alkotmánypárti 63, néppárti 31, pártönkivüli 14, nemzetiségi 24 (?) demokrata 3, szocialista 1.

G s e f t.

Vannak koponyák, amelyekbe nem fér bele a világosságnak egy sugara.

Vannak alakok, akik nem jól érzik magukat gyanúsítás nélkül.

Nem kell tehát beszédeiket nagyon komolyan beszámítani.

*

Mult vasárnap új egyesület alakult Nagyváradon. A keresztény kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak belátták azt a veszélyt, mely a kereskedelem tisztességét a hazafiatal és terrorista szervezetben fenyegeti. Összeálltak a felebaráti szeretet alapjára. És pár nap alatt százak voltak együtt.

Nincs az új egyesület tagságának más feltétele, minthogy az illető kereskedő tisztességes ember legyen s szeresse felebarátját. A felebaráti szeretet nevében kezdet fog főnök és alkalmazott s míg odakint lelkiismeretlen élősdiiek egymás ellen uszítva főnököt és alkalmazottat, mind a kettőnek zsebében kotorásznak, addig az új egyesület erős kapcsolatot kötött a kettő között s kizárja a kárthatos visszavonást. Kiveszi a fegyvert a felemelt kezekből s a két kezét egymásba teszi.

Kell ennél nemesebb és okosabb program a társadalmi bajok enyhítésére?

Nem is lehetne az új egyesületet másként megtámadni, mint csak rágalomokkal. No hát ebben van is része. Bámulatos az a vakmerőség, amelylyel a nekivadult tantázia kirohan.

Felekezetiességet fognak rá arra az egyletre, melynek felekezeti különbség nélkül tagja lehet bárki. Fogyasztási szövetkezetről festenek rémképet, mikor hivatásos kereskedőkről beszélnek.

Tücsköt, bogarat, pótkávét és szafaladét összehordanak, talán annak bizonyítására, hogy ma már Jakabék rendeletére a pótkávénak, a riskásának és a borsnak is vörösnek kell lennie. Ha van veres maszlag, legyen más is vörös.

A dolog komoly oldala pedig az, hogy

megdöbbentő hatással volt a kereskedők önzéretes állásfoglalása a józanság, tisztesség és hazafiasság mellett. Az az erő, amely a kereskedelem intelligenciájában rejlik, hatalmas érv pro és contra. Ez az érv, ez a súly a mérlegben vasárnaptól kezdve a rendbontók ellen esik latba. E miatt lehet toporzékolni, lehet tehetetlen dühtől elvakítva, fálnak menni, de ezt letagadni nem lehet.

Bizony ha ez a példa tovább terjed, nagyon meg fogja rontani az emberi hiszékenység elősdiijeinek a gseftjét. S minél hangsúlyosabban kiabálnak, ráterelik a figyelmet az ilyen kényelmes gseftekre.

Éppen ideje lesz átvenni a társadalmi kérdés megoldását azoktól, akiknek az egész csak jövedelmező gseft. A kereskedők intelligens, hatalmas testülete megadta a példát. Következzék a folytatás.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Május 5. Főispáni installáció a megyénél.

Május 5. Kath. Liceum estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Május 6 Geyer Stefi hangversenye a városi árvaház javára.

Máj. 19. Száznapos ünnepély a hadapródiskolában.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy **ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek**, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Izgalmas napok.

Hogy a sajtó iránt most a választási kampány döntő jelentőségű napjaiban nagy érdeklődés nyilvánul, minden újságolvasó ember magán tapasztalhatja legjobban. Hogy azonban az újságíró műhelyekben a választási ütközet napjai mennyi gondot, munkát és verítéket kívánnak meg a publikum szolgálatában, már ebben csak az író toll napszámosságának van gyakorlata. A nagyváradi sajtót természetesen a tegnapi biharmegyei választások, valamint a tegnapi nagyváradi képviselőválasztás eseményei, mozgalmi vették igénybe első sorban.

Emellett azonban természetesen az országos választási mozgalmakról is hűségese képet kellett adnunk. Figyelemmel erre, lapunk a hét folyamán két rendkívüli kiadást adott. Az egyiket hétfőn, a kora délelőtti órákban, beszámolván Barabás programbeszédéről és a vasárnapi választásokról, a másikat szerdán délután, a munkaszünet következtében elmaradt szám pótlására.

Mindkét rendkívüli kiadásunkat vidéki előfizetőink is megkapták. A biharmegyei választások további eredményéről késő éji órákig tegnapi rendes számunkban adtunk hűségese beszámolást tizenegy vármegye kerületéről. Egyedül a magyarországiakból nem volt módunkban a végső eredményt közölni. Ezt is megteszszük mai számunkban. Olvasóink telefon útján is gyakran kerestek föl, kivált tegnapelőtt. Készséggel átvittünk mindenkor szolgáltatukra. Teszszük ezt a választási harc hátralévő napjaiban is, amelyekről természetesen lapunkban fáradtságot nem kimélve referálunk.

* **Uj csillagkeresztos hölgy.** Mária Jozefa főhercegnő mezőszegedi Szegedy Máriának, Augustza főhercegnő udvarhölgyének, özvegy Gerliczy Félixné báróné unokájának a csillagkeresztet adományozta.

* **A megyei központi választmány ülése.** Biharvármegyénél a választás utóhullámai ma fognak lecsillapulni. A választás valósággal izgalomban tartotta az egész megyét, ugyszólván teljesen háttérre szorított minden más munkát. Ma délelőtt végre lecsöndesül a mozgalom s ismét minden a régi mederbe tér vissza. A központi választmány ma délelőtt 9 órakor ülést fog tartani, melyen a választási iratokat fogják felülvizsgálni s felterjeszteni a belügyminiszterhez.

* **Udvari tanácsosok.** A király a cs. és kir. Ház és a közös külügyek miniszteriumában: vizeki és belházaai báró Tallián Dénes osztálytanácsost udvari és miniszteri tanácsossá, Cesenatico báró Pirquet Tivadar udvari és miniszteri titkárt osztálytanácsossá nevezte ki.

* **Főispáni installáció.** Szatmárvármegye alispánja tegnap értesítette a társ törvényhatóságokat, köztük Biharvármegyét is, hogy dr Falussy Árpád dr kinevezett főispán installációja másnap nyolcadikán lesz. Ez értesítéssel egyidejűleg a törvényhatóságot is meghívta az alispán a főispán beiktatására.

* **Hid a révi barlangnál.** A természet gyönyörű munkáját, a kies fekvésű révi cseppkőbarlangot már tömegtelen látogató keresi fel. Az E. K. E., melynek bérletében áll a barlang az egyesület erejéhez képest mindent elkövet, mely a látogatók kényelmét szolgálja. Azonban az E. K. E. ténykedései mellett nem marad mögötte a barlang tulajdonosa gróf Zichy Ödön sem. Értesülésünk szerint most a barlang előtt gyaloghídat akar építtetni a tulajdonos. A hid hiányát már eddig is sokan fájlalták, hanem most, amikor az ország minden részéből, sőt még külföldről is látogatók a barlangot a hid létesülése elkerülhetetlen. Az államvasutak vezetősége már tetemesen megkönnyítette a barlang hozzáférhetőségét az által, hogy a barlang előtt vasuti megállóhelyet létesít. Ezt Zichy Ödön gróf pótolni akarja egy hid építésével, melynek tervezetét az alispánnak be is mutatta. A hid a barlangtól valamivel alantabb lenne, mivel a barlang előtt a part tulságosan magas és meredek.

* **Lovassági tábornokok Nagyvárad környékén.** A budapesti I. honvédkerületi parancsnokság tegnap értesítette az alispánt, hogy május végén és július elején Nagyvárad és Bánffyhad között a Sebes-Körös völgyében lovassági harcászati gyakorlat lesz. A gyakorlaton részt vesz 25 tábornok, több törzs- és főtiszt is. A parancsnokság kéri az alispánt és az illetékes járási főszolgabírókat, hogy a harcászati területen a tiszték és nagyszámú katonaság elhelyezésére alkalmas községet nevezze meg, hogy a katonaság elhelyezéséről idejében gondoskodhasson a parancsnokság.

* **Forgalmi akadály a Schlauch-téren.** Mem az aszfalttöltő telepről van szó, mely miatt az összes temetéseknek a Fő-utcán kell kerülniök a Muzeum utca torkolatáig, ebbe a forgalmi akadályba, mint változtathatatlanba beletörődünk: hanem arról a téglatörmelék-garmadárról, mely hónapok óta éktelekedik a Schlauch-tér villa-során, a Sas Edele villa előtt, a kocsitól, nem csekély hajléki akadály gyanánt. A főmérnök ur már régen megígérte, hogy eltávolíttatja onnan. Ma tehát bátrak vagyunk a főmérnök ur figyelmét újra felhívni erre a több hónapos akadályra. A villasor oly silányul van különben is világítva, hogy éjjel könnyen neki hajthat valami bérkocsi ennek a garmadának, s akkor aztán kész van a szerencsétlenség.

* **Orgona átadás.** A Szatmár-Németi r. k. templomban április 26-án adta át Rieger Ottó hírneves budapesti cs. és kir. udvari orgonaépítő cég az általa, mint örömmel értesülők kizárólag hazai munkásokkal készített remek művi orgonát rendeltetésének céljaira. Az átvételnél mint szakértők jelen voltak Szabó István prälatus, Haller Jenő tanár, orgonaművész és Hamon Róbert püspöki titkár elragadtatással nyilatkoztak a művészies kivitelű remekműről és az építő cégnek legnagyobb megelégedésüket fejezték ki.

* **Halálozás.** Résztvétel vettük a következő gyászjelentést:

Lammer Johanna és férje dr Duma Flórián, Juhász Vilmos s neje Zemlényi Mária és ezek fia: Juhász Emil, fájdalomtelt szívvél tudják, felejthetelen édes anyja, és nagyanya özv. Lammer Károly-né, született Thode Ilonának 1. évi május 3-án, hajnali 3 órakor 70-ik évében történt csendes elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai 1906 május 4-én, d. u. 3 órakor fognak a Széchenyi-téri gyászháztól az ág. ev. vallás szertartásai szerint a Nagyvárad olasz-i sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagyvárad, 1906. május 3. Béke hamvaira!

* **Öngyilkosságok.** Tegnap hárman váltak meg életüktől, mert gyávák voltak annak küzdelmeivel szembeállani. Beregböszörményi tudósítónk jelenti, hogy ott egy 20 éves fiatal asszony Boros Andrásné nem tudta tovább tűrni férje gorombaságait s felakasztotta magát. — Tordáról nyert értesülésünk szerint Herczegh Gyula 26 éves gazdálkodó tegnap agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okául beszélük, hogy atyjával nem tudott megegyezni s ez kergette a halálba. — A harmadik öngyilkosságról dobresti tudósítónk számol be. Mátyás Györgyné 20 éves fiatal asszony felasztotta magát, tettének oka ismeretlen.

Választási képek.

Apró kis Kodak-géppel néhány jellemző képet rögzítettünk meg a tegnapi izgalmas napról.

Örömmel jelentjük, hogy végre megalakult Nagyváradon a

Jakab párt,

melynek alcímül azt is adhatnók, hogy kibúvik a szeg a zsákból. Az új egyesület tisztikara lefényképezte magát s a díszes kép a következő előkelőségekkel dicsekedik:

Elnök: Gábel Jakab.

Alelnök: dr Ágoston Péter, kir. kath. jogakadémiai tanár.

Tb. elnök: dr Berkovits Ferencz.

Titkár: dr Sarkadi Lajos.

Főjegyző: Rendes Szidor.

Aljegyzők: dr Mandel Viktor, Wasserstrom Adolf és Buna János.

Tolmács: dr Ardelean Jusztin.

Békeltető bizottsági elnök: dr Friedländer Sámuel.

Tagjai: Leitner Móricz, Papp János, Reichenberger Salamon, Mitteleier Ede, dr Lázár Aurél és Spitzer Abraham.

Háznagy: Müller Abraham.

Pénztárnok: dr Ehrlich Ignác.

Ellenőr: Schertz Károly.

Választmányi tagok: Rosner Jakab, Weiszlovits Emil, Spitzer Izso, Zigre Miklós, Sternberg Salamon, két Weisz, egy Grün, egy Grünberger és Weiszberger Lipót.

Ezek és társaik, összesen 93-an szavaztak tegnap Bokányira.

A szavazás alkalmával feltűnt, hogy sok zöldfa-utcai kereskedő sietett Bokányira le-szavazni. E kép czime lehetne:

Tessék besétálni.

Nincs u. i. jobb reklám a szociáldemokraták előtt, mintha valaki velük szavaz. Remélük, hogy

ezenal minden elvtárs Rendes kávéját issza, Mitteleier ruhájában jár, Moskovits Farkas cipőjében tapossa az aszfaltot, Leitner Márton! vesz a felesége ruhát és Kálmán Sándortól ékszereket és mindezt természetesen hitelbe. Ha nem fizet, segít rajta Friedländer Sámuel, ha beteg lesz Weinstock Ármánban fog bízni, természetesen ismét hitelbe. A sok tessék besétálni! oly fényes hatással lesz, hogy minden más ember sietni fog besétálni. Okos dolog is az a reklám-szavazati!

*

Mikor a két párt között a helyek elosztásáról volt szó, a szociáldemokrata párt kijelentette, hogy neki a Szent László-tér is kicsi, mert tömegestül fog felvonulni.

A kép czime lehetne:

Sok hühó semmiért.

Megolvastuk a pártot és lettárba vettük a következőket:

Négy (4) veres lobogó.

Négy (4) zászlótartó gyerek.

Hat (6) másodéves jogász, akik kollokviumra készülnek Agostonnál.

Tíz (10) akácza, a melyek a tömeget gyarapítani vannak bivatva.

Kilencz (9) pártvezér, akik lelkesítik a népet, de szavazati joguk nincs.

A nép, a nagy tömeg pedig, amelynek kevés Macedónia, nincs sehol. Egy szakasz baka unatkozik — s több a baka, mint a szociálista.

A nép, a nagy tömeg ott állott a Kossuth-utcán s minden Marseillaise dörgicselését elnyomva a Himnusszal, a Kossuth-nótával, meg-megreszkedett a levegőt a dörgő kiáltással:

- Éljen a haza!
- Éljen az alkotmány!
- Éljen Kossuth!
- Éljen Barabás Béla!

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Péntek: Bizancz B.
Szombat: Szulamit. C.

Lotti ezredesei. A kacagató, bár nem a legmagasabb művészet vonásain termett bohózat közepes számú közönséget vonzott, a melynek alkalmá volt *Károlyi* Leona sokoldalúságát, íradhatlanságát megcsodálni. Ebben a minden igaz művészet híján való breili-szerpben is tudott hatni előadó művészete fejlettségével. Öltözékei káprázatosan fényesek és amellet kifogástalanul izlésesek. Remek természetéhez annál inkább illenek. A dió-kuplé előadása bájos volt; már a Fregoli-kuplék nagyon egy kaptára mentek, mind egyformán «fusak» voltak s inkább a pazar jelmezekkel hatottak. A két skót álezredes szerepében *Bérczi* és *Tihanyi* keltettek óriási derűtséget; egyszer az előadás is megakadt a kacagás miatt, mely a szinpadra is ráragadt. Igen ügyes volt *Fehér Gyula* és *Palásthy* is. *Krasznay* színigazgatója, ez a fényesen sikerült alakítása, most sem tévesztette el hatását. S ha a szereplők kevésbé lettek volna a sugóra utalva, minden rendben lett volna.

Sulamith Holnap Sulamithot adják, *Károlyi* Leonával a czimszerpben.

Heidelbergi diákélet A műsor ma estéjén a kedves vigjátékot »Heidelbergi diákélet«-et vette föl az igazgatóság. Az előadásban új szereplők vesznek részt és pedig *Katiczát* Barna Mariska, az orvost *Fehér Gyula* játssa itt először. Az előadás B. bérletben megy.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretet fiam — legjobb testvér, sógor és nagybátyáknak **Dr. Kolosváry Béla** István premontrei kanonok és főgimnáziumi tanár végtszességételen résztvettek köszönetet nyilvánít

a *Kolosváry család.*

1622.

Uj étterem és sörcsarnok.

Van szerencsém Nagyvárad város és környéke t. uriközönségének b. tudomására hozni, hogy a

Rimanóczy éttermet

teljesen újjáalakítva, kibővitve és külön

polgári sörcsarnok-

kal a legmodernebbül berendezve,

megnyitottam.

A mikor városunk e legujabb helyiségeit óriási áldozatokat nem kímélve a t. közönség rendelkezésére bocsájtottam, bizalommal kérem szakértelmem és ismeretségem alapján a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztelettel

Özv. Karner Gyuláné.

Izletes zóna-villásreggeli.
Folyton frissen csapolt Dreher sör!

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA
közéiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kigazdák számára.

Irta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

EGYESÜLETEK.

Jóváhagyott alapszabályok. A káptalani és nemesvisói katolikus ifjusági egyesület alapszabályait, a hosszuhenyéti katolikus kör alapszabályait és a nagylózi katolikus olvasókör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

TANÜGY.

Képesítő vizsgálat. A nagyvárad kir. róm. kath. tanítóképzőben az 1905—6. tanévre tartandó képesítő vizsgálatra jelentkezők születési, képzőintézeti, erkölcsi, szolgálati és tiszti orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket az igazgatósághoz nyujtsák be 1906. május 24-ig. Jelentkezhetnek: a) tanítójelöltek, b) kik engedélyt nyertek; a megjelenés napja 1906. május huszonnyolcadika (28) reggeli 8 óra, amikor az írásbeli vizsgálat kezdődik. Azok részére, kik előzetesen a III. évről osztályvizsgálatot tesznek, 1906. május 25-én írásbeli, 26-án szóbeli magánvizsgálatot tartunk. A vizsgálati díjak: a) az intézet növendékei részéről 20 korona, b) idegenek és magántanulók részéről 40 korona, c) oklevél illeték 2 korona. Nagyvárad, 1906. április 23. Az igazgatóság.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim

66.

Természetes, hogy ilyenkor rossz utasítást adott s a személyzet éppen az ellenkezőjét csinálta annak, amit Foma tanácsolt. Ez kedvelenné tette s azt hitte, hogy a személye ellen intéznek támadásokat s hogy nevétségessé akarják tenni. Érezte, hogy mindebben Majakin ügyes keze van, megértette, hogy az öreg evvel akarja őt sarokba szorítani, hogy aztán arra keljen mennie amerre, az öreg akarja. egyuttal észrevette azt is hogy üzletének nem ő az ura már, hanem csak közönséges alkalmazottja. Ez bosszantotta még jobban elidegenítette Majakinól s egyre jobban élesztette kedvét, hogy megváljon az üzlettől még akkor is, ha az üzlet belepusztul. Valóságos szenvedélyvel szórta a pénzt a vendéglőkben és lebuajokban. Amde ez nem tartott sokáig. Majakin megszüntette a bankokkal való összeköttetést s minden betétet fölmondott. Foma észrevette, hogy váltóit már nem fizetik ki olyan, szívesen mint azelőtt. Ez sértette büségét, de valósággal megdöbbsent mikor arról értesült hogy Majakin azt a hirt terjeszti róla kereskedő-körökben, hogy esze meghibbant, hogy talán gondnokság alá kell helyezni. Foma azt hitte, hogy Majakin hatalmának nincs határa s nem mert senkitől sem tanácsot kérni. Meg volt győződve, hogy az üzleti világban Majakin legyőzhetlen s hogy azt teheti, ami neki tetszik. Eleinte szomorkodott, hogy mindenütt Majakin kezét kell érezni, de aztán megbékült, rezignált lett s folytatta iszákos életet, amelyben egy dolog vigasztalta csupán — az emberek. Napról-napra jobban meggyőződött, hogy sokkal esztelenebbek és sokkal toszabbak, mint ő, nem az élet urai, hanem szolgálói, hogy az élet úgy forgatja őket, ahogy akarja, hogy meghajlitja s megtöri őket kénye kedve szerint s hogy ők érzéketlenül és zugolódás nélkül engedik hajlítani magukat, nem törődve rab-szolga-voltukkal. Ő azonban szomjazta, a szabadságot, s ezért büszkén járt dözsoló barátai között, akikben csak rosszat akart látni.

— Hát mi ez? — Kérdezte Ljuba bizonytalan hangon.

Azt akarta mondani, hogy Fomának igaza van, hogy nemes szándék vezérli, hogy megkomolyodott, de félt, hogy atyját nagyon ma-

gára haragitja s ezért kérdő pillantást vetett reá s nem szólt.

— Hogy mi ez? — Kérdezte Majakin reszketve. A sok ivástól — vagy Isten őrizz — az anyjától örökölte. Ha ez a pogány vér forrni kezd benne, akkor nehéz vele megküzdeni. Köztem és közte nagy harcz van kitörőben. Ellenem szegült s nagyon szemtelen lett. Fiatal még és nincs semmi hamisság benne. Azt mondja: eliszom mindenemet, tökretereszek mindent. Majd megmutatom.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, május 3.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	670.—
Közuti vasut	— — —	594.—
Városi villamos vasut	— — —	327.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, május 3.

Buza okt.	— — —	16.82
Rozs okt.-re	— — —	17.12
Tengeri április 1906	— — —	14.—
Zab ápr.-ra	— — —	13.64
Repeze aug.-ra	— — —	—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 május 3-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	14.60
Magyar koronajárdék 4%	— — —	95.95
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	86.70
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	96.20
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.2
Magyar gyermek sorsjegy-kölcsön	— — —	2.18
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	215.50
Osztrák járadék papirban	— — —	160.50
Osztrák járadék ezüstben	— — —	1.01
Osztrák korona járadék	— — —	118.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	170.50
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	1.60
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.40
Magyar hitelbank részvény	— — —	8.23
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	688.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	— — —	685.50
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	14.02
Német birodalmi márka	— — —	117.32
London vista	— — —	240.30
Páris vista	— — —	95.80
20 márkás arany	— — —	23.44

A szerkesztésért felelős.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ő cs. és apost. kir. Felsőlegények legfelső elhatározása folytán.
A polgári jótékony célokra szánt

XXXVII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.137 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.200 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezkeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1906. évi június hó 21-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamtssi rasse 7. sz. a. továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, táviráda és vasuti hivataloknál, váltó üzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjeggyevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Pesti hazai első takarékpénztár sorsjegyeket

napi árban elad s ezen sorsjegyekre
magas összegű

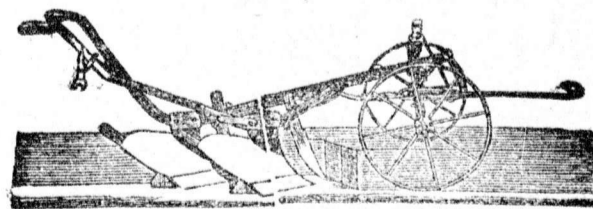
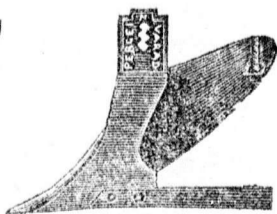
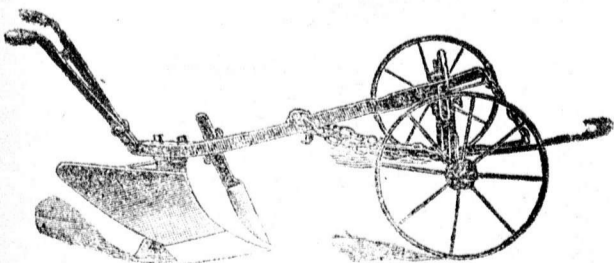
kölcsönöket nyújt

a legelőnyösebb feltételek mellett a

Polgári Takarékpénztár részvénytársaság
Nagyvárad, Kossuth-utca.

PERGE és ROZSLAY gazdasági gép- és ekegyára

utóda

Gyár: Lukács György-u.

Nagyváradon.

Raktár: Nagyvásár-tér.

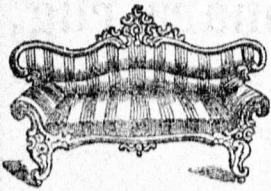
Mindennemű talajviszonyoknak megfelelő ekéket és egyéb talaj-
művelő eszközöket készít a legjobb minőségben.

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcsó

bútor

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-,
szalon- és uri-
szoba berendezé-
sek, valamint az
egyebutordara-
bok a

Magyar Műbutorgyár

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Ipari és kereskedelmi vezető:

PORJESZ HERMAN.Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezé-
sek műipari vállalata, — Kívánatra tervek és
költségvetések.

Telefon 421 szám.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (matt), színes fényképész-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
ívlámpák árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

→ *villamosvilágítási* ←

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvételnek a villamos műnél.

Hirdetés.

A »NAGYVÁRADI HITELBANK« részvény-
társaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

Legalább 3 hóig elhelyezett összeg-

után 5%-os kamatot fizet.

Leszámitol váltókat.

Előleget ad: értékpapírokra, ékszerekre és terményekre.

Jelzálog kölcsönt nyújt: házakra és földbirtokra.

Az igazgatóság.

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai czipő és csizmagyár“

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállítói

370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanoncz internátus 24 benlakó, 18 bejáró tanoncz

Készítünk kizárólag kézimunkával a legfinomabb s legtartósabb kivitelben

férfi, női,

és gyermek-

czipőket, csizmákat

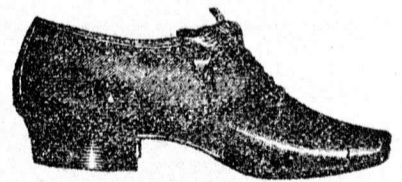
francia angol és
amerikai szabás sze-
rint s ezeket:

eredeti gyári szabott árakon

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házunkban
(volt rendőrségi épület) kicsinybeni eladási
üzletünkben árusítjuk.

Különleges lábbelik. Katonatisztek. Gazdászok. Vasuti és posta-
tisztek. Csendőrök és pénzügyőrök részére.

Ajtay Gyula és Társa

női- és férfidivat üzlete,

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja raktárát a közönség
szíves megtekintésére.

Szabott ár. Telefon 630.

Férfi ingek	2 K 80	füttől 6 Kr.
Női ingek	2 „ 20	„ 18.—
Pamut vásznak 1 vég 23 m.	9. K.	„ 18.—
Paplanok	3 K 50	„ 20.—
Női harisnyák	— — 50	„ 4.50.
Napernyők fekete és színes	3. —	„ 50.—
Mindenféle mosó áruk. Creton. Chiffon. Bélések.		

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.